

KINSTELLAR

Koniec neistoty vyvolanej nešťastným súdnym rozhodnutím?

Zákonodarca výslovne potvrdil rokmi jasne deklarovaný interpretačný a aplikačný prístup v posudzovaní spriaznenosti vo vzťahu veriteľ - dlžník

Jún 2023

V rámci balíka opatrení v oblasti obchodného práva schválila Národná rada Slovenskej republiky dnes, 28. júna 2023, novelu zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ZKR), ktorá potvrdzuje praxou očakávaný a dlhé roky realizovaný vzťah veriteľ – dlžník v slovenských reáliách v špecifickej sfére potenciálnej spriaznenosti dlžníka s veriteľom (Novela).

Definícia spriaznenosti podľa §9 ZKR má svoje racionálne a hodnotové opodstatnenie (prevencia voči tunelovaniu úpadcu spriaznenými osobami v konkurze). Do jej rozsahu však nemá patriť štandardný právny vzťah, v ktorého obsahu nie je žiadna zo skutočností, pre ktoré zakotvenie spriaznenosti osoby s úpadcom vzniklo.

Prekročenie rozsahu definície spriaznenosti jednoznačne ilustruje aj neslávne známy prípad úpadcu SLOVAKIA STEEL MILLS, a.s., právoplatne ukončený v rokoch 2021 až 2022, v ktorom Krajský súd Košice označil významného veriteľa úpadcu za spriaznenú osobu dlžníka z dôvodu, že, okrem iného:

- i. záväzky dlžníka voči banke podľa úverovej dokumentácie obmedzovali konanie dlžníka pri výkone podnikania, najmä tým, že na vykonanie určitých úkonov potrebuje dlžník súhlas veriteľa, a
- ii. veriteľ mal mať z titulu existencie záložného práva k akciám dlžníka hlasovacie právo na valnom zhromaždení dlžníka v prípade, ak nastane tzv. Event of Default podľa úverovej zmluvy. Tieto štandardné zmluvné záväzky dlžníka voči veriteľovi súdy vyhodnotili ako vplyv na riadení dlžníka, ktorý je porovnateľný s vplyvom zodpovedajúcim 5%-nému podielu spoločníka na základnom imaní spoločnosti, a preto tohto veriteľa označili za spriazneného s dlžníkom.

Prípad sa dostal aj pred Najvyšší súd Slovenskej republiky a Ústavný súd Slovenskej republiky, tieto sa však spriaznenosťou veriteľa meritórne nezaoberali a skúmali len procesné otázky konania vedeného pred Krajským súdom Košice.

S uvedeným záverom Krajského súdu Košice nesúhlasíme. Rozhodnutie tohto všeobecného súdu pochopiteľne nemá normatívnu povahu, nakoľko sa však procesne prípad dostal pred Najvyšší súd SR aj Ústavný súd SR (hoci meritórne vzťah veriteľ – dlžník neriešili), **na trh úverového financovania priniesol značnú neistotu.** Dôsledky spriaznenosti sú skutočne drakonické obzvlášť pre štandardné banky zúčastňujúce sa insolvenčných konaní v postavení veriteľov – strata hlasovacích práv, postavenia zabezpečeného veriteľa, zabezpečovacích práv a vplyvu v konkurze a, v neposlednom rade, možnosti uspokojiť sa v konkurze ako ostatní, nespriaznení veriteľa.

Téme spriaznenosti nielen v konkurznom práve sa dlhodobo venujú aj partneri našej advokátskej kancelárie Viliam Myšička a Tomáš Melišek, ktorí v spolupráci so Slovenskou bankovou asociáciou a významnými slovenskými bankami **o znení predmetných ustanovení ZKR diskutovali na viacerých odborných fórach,** vrátane Americkej obchodnej komory na Slovensku. Na jej pôde založila naša advokátska kancelária pracovnú skupinu insolvenčného práva, ktorá v priebehu roka 2022 výrazným spôsobom prispela k pripomienkovaniu a príprave novej insolvenčnej legislatívy. **Preto vítame prijatie novely ZRK zo strany zákonodarcu a potvrdenie štandardného vzťahu veriteľ finančnej služby – dlžník, a to tak, že nejde o naplnenie skutkovej podstaty spriaznenosti s dlžníkom.**

Novela zavádza **špecifickú výnimku z aplikácie § 9 ods. 3 ZKR a definuje, čo sa nepovažuje za vplyv na riadení dlžníka**, ktorý je porovnateľný s vplyvom zodpovedajúcim 5%-nému podielu spoločníka na základnom imaní spoločnosti. Ak teda banka, príp. akákoľvek iná fyzická alebo právnická osoba používa zmluvné dojednania alebo využíva zákonné oprávnenia, ktorých účelom je ochrana práv alebo oprávnených záujmov veriteľa v súvislosti s poskytnutím finančných služieb dlžníkovi, vrátane ich zábezpeky, **vzťah veriteľa a dlžníka sa nebude – len z titulu týchto skutočností – považovať za stav spriaznenosti**.

Domnievame sa, že **táto novela prinavrátí právnu istotu**, a to nielen na trh úverového financovania.

Upozorňujeme tiež, že výnimku uzákonenú novelou – vzhľadom na procesnoprávny charakter právnej normy – je potrebné aplikovať aj na situácie vzniknuté pred jej účinnosťou.

Novela nadobúda účinnosť **1. augusta 2023**.

Presné znenie novely aj so súvisiacou dokumentáciou bude zverejnené aj na stránke nrsr.sk. Schválený zákon podlieha podpisu prezidentky SR.

V prípade záujmu Vám ďalšie súvisiace informácie poskytnú autori článku:

Tomáš Melíšek

Partner

+421 2 5929 1125

tomas.melisek@kinstellar.com

Viliam Myšička

Partner

+421 2 5929 1128

viliam.mysicka@kinstellar.com

Emerging Europe and Central Asia's Leading Independent Law Firm

With offices in 11 jurisdictions and over 350 local and international lawyers, we deliver consistent, joined-up legal advice and assistance across diverse regional markets – together with the know-how and experience to champion your interests while minimising exposure to risk.

ALMATY | KAZAKHSTAN

ASTANA | KAZAKHSTAN

BELGRADE | SERBIA

BRATISLAVA | SLOVAKIA

BUCHAREST | ROMANIA

BUDAPEST | HUNGARY

ISTANBUL | TURKEY

KYIV | UKRAINE

PRAGUE | CZECH REPUBLIC

SOFIA | BULGARIA

TASHKENT | UZBEKISTAN

ZAGREB | CROATIA

KINSTELLAR